

hvile i deres Grav i Stedet for at søge at fremmane dem paa ny — hvilket jo er det, der sker gennem det foreliggende Lovforslag.

Den højtærede Minister udtalte, da han havde Sæde i det Zahle'ske Ministerium, i en bestemt Forbindelse, at han meget vel kunde tænke sig et vigtigt Erhvervsomraade styret fra den røde Bygning. Jeg maa oprigtig talt sige, at jeg troede, man fra alle Sider gennem de Erfaringer, der maa være indvundet, siden den Udtalelse faldt, maatte være blevet klar over, at en saadan Styrelse er en Umulighed, og at vi ikke skulde have den een Dag længere, end det skønnedes fornødt fra visse Sider, thi Meningerne var jo i høj Grad delte om Nødvendigheden af alle de Foranstaltninger, man i den Tid foretog. Lige saa varme Tilhængere som Princippet havde, ligesaa stærke Modstandere havde det, og Tiden er efter min Opfattelse endnu ikke til at søge afgjort, hvor Ret eller Uret ligger. Men, som sagt, jeg synes, vi maatte kunne enes om, at i den Verden, hvori vi nu lever, under de Forhold, som nu præger den i Henseende til Produktion og Omsætning, maa man lade de Foranstaltninger, som bragtes til Udførelse gennem Krigsperioden, og de Principper, hvorpaa disse Foranstaltninger hvilede, høre Historien til.

Det Lovforslag, som her foreligger til Behandling, har jo til Overskrift: „Lov om Priskontrol“. Opgaven er altsaa den at tilvejebringe en Kontrol med Prisernes Rimelighed. Det kan jo ikke nægtes, at Priserne er steget gennem det sidste Par Aar, og der er vel visse Stigninger i Vare- og Produktionspriser, som er berettigede — derom tvivler formentlig ingen —, og sandsynligt er det, at der er andre Pristigninger, som er uberettigede. Hvis man nu som den højtærede Statsminister i den i Øjeblikket siddende Regering tror paa Statens ubetingede Evne til at løse alle Opgaver i Samfundet, kan man maaske i og for sig ikke undre sig over, at man mener, at Staten her bør gribe ind, om end man, som jeg allerede har sagt, maa forbydes over, at man har valgt at følge Veje, som tidligere er prøvet, og som har vist sig ikke at føre til Maalet. Thi er der noget Omraade, hvor det virkelig maa siges at være vanskeligt at skelne ret fra vrangt, Nødvendighed fra Udbytning, er det paa Produktions- og Omsætningsprisomraadet. Socialdemokratiets Ordfører, det ærede Medlem Hr. J. P. Nielsen, citerede jo af en Tale, som jeg havde holdt ved Finanslovens Behandling for et Par Aar siden, Udtalelser, som jeg fremsatte angaaende mit Arbejde

med hele Prisspørgsmaalet, og de Resultater, jeg derigennem havde naaet. Der gav jeg ogsaa Udtryk for de Vanskeligheder, som knytter sig til alt dette, og som til syvende og sidst førte mig til at græde tørre Taarer, da Erhvervenes Priskontrol-Komité — mon det ikke var saadan den hed? — gik til sine Fædre. Jeg tror, at Erhvervenes Hensigt var god nok ved Oprettelsen af denne Institution, men jeg tror lige saa sikkert, at noget positivt Resultat naaedes der ikke derved. Og naar man nu siger, at Grunden dertil var alene, at den ikke havde Mulighed for at tilvejebringe Oplysninger med Hensyn til Produktions- og Salgsvilkaar, vil jeg bestride, at dette har været Tilfældet, idet den havde en saa alsidig og saa forskellig faglig Sammensætning, at Sagkundskab paa mange forskellige Omraader virkelig var repræsenteret, og ogsaa repræsenteret af Personer, om hvem man virkelig maatte antage, at de var gaaet ind til dette med en redelig Villie til at naa et for det forbrugende Publikum gunstigt Resultat.

Som sagt, det er et overordentlig svært Problem at beskæftige sig med, og jeg spørger: Hvor tror man virkelig, at den Sagkundskab findes, som paa alle disse Omraader virkelig kan dømme sikkert og upartisk? Og naar jeg nu ser her i Lovforslaget, at der ogsaa skal være en Institution, som skal bearbejde dette Materiale, spørger jeg: Hvor tror man, den Forsamling findes, som paa fuldkommen upartisk Maade er i Stand til at foretage Bearbejdelsen af det fremskaffede Materiale? Den højtærede Minister tror at finde en saadan Forsamling indenfor Rigsdagens fire største Partier, som jo skal repræsenteres hvert med et Medlem. Jeg tror, at den højtærede Minister gennem den Tillidserklæring, han her har givet de fire største Partier, har tilsidesat den Forstaaelse, som ogsaa han sikkert besidder, af, at indenfor disse Partier er ogsaa Erhvervslivet i alle dets Faser repræsenteret, og at den enkelte neppe kan antages overfor disse Spørgsmaal at kunne indtage et fuldkommen objektivt Stade.

Hvis det nu virkelig lykkedes at faa tilvejebragt Oplysninger, som redeligt giver Udtryk for faktiske Forhold, og hvis det virkelig lykkedes at faa dem bearbejdet paa upartisk Vis, saa maa man nok spørge: Hvilke Midler besidder saa sluttelig Staten til at hindre en unfair og maaske urimelig Pris? For Sagen er jo, at samtidig skal Varen fremskaffes, den skal komme paa Markedet i tilstrækkelig Mængde, vel at